

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k.
pol leta 4 „ — „
četrt „ 2 „ 20 „

Po pošti:
za vse leto 10 g. — k.
pol leta 5 „ — „
četrt „ 2 „ 60 „

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 „ „ „ 2krat,
4 „ „ „ 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Vredništvo in opravištvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Novo ministerstvo.

Njegovo veličastvo je 4. t. m. v Budi odpustilo dosedanje Potockijevo ministerstvo in naročilo grofu Hohenwartu, naj sestavi novo ministerstvo imenovaje ga ob enem za ministra notranjih zadev. Hohenwart je svojo nalogo hitro dovršil in tako tajno, da dunajske novine niso imele ni duha ni sluha o tem, kar se je godilo v dvornih krogih. V torek je „Wien. Zeitg.“ ves svet osupnila z lastnoročnimi cesarjevimi pismi 6. t. m., katerih eno potrjuje Hohenwartove nasvete gledé novega ministerstva, čegar predsedništvo cesar ob enem Hohenwartu izroča. Drugo pismo imenuje dunajskega prof. dra. Habietneka za pravosodnjega ministra, tretje imenuje barona Holzgethana za finančnega ministra, četrto imenuje dunajskega prof. dra. Schäffle-a za kupčijskega ministra in za vodjo kmetijskega ministerstva; peto pismo imenuje ministerijalnega svetnika Jireček-a za ministra uka in prosvete, in šesto generalmajorja barona Scholla-a za brambovskega ministra. —

Vsa ta imena v politiki do zdaj ne pomenjajo nobenega programa, dosedanjih ministrov ni nobeden niti deželen poslanec, torej je čisto naravno, da je nova vlada v isti številki „Wien. Zeitg.“ v kateri se je naznanjala, poskusila razviti nekakov program, ktereга naj tū pribčimo v zvesti prestavi.

„V jako resnobnem času sprejemajo sedanji svetovalci kronini svoje odgovorne poslove. Toda močni vsled zaupanja in obljubljenega jim podpore njih vzvišnega gospodarja, zanašaje se na domoljubno mišljenje ljudskega zastopništva in vsega prebivalstva, osebno nezmočeni (unbefangen) nasproti sedanjemu zmedenemu položaju in med seboj popolnem složni o ciljih in sredstvih — lotevajo se svoje naloge s trdnim sklepom, odločno in vztrajno pozivljati se (appelliren) na občé čutjeno nujno potrebo po državopravnem miru in plodnosni uredbi državne delavnosti.

„Nova vlada, kateri je Nj. veličastvo natančni program njene delavnosti že potrdilo, bode vso svojo moč stavila v to, da si zasluži ime resnično avstrijske vlade za kronovine in dežele v državnem zboru zastopane. Narodnim in političnim navskrižjem nasproti prosta vsake izključujoče pristranosti in pomirljiva nasproti zmotnjavam, ki preteklosti pripadajo — bode na drugo stran vse državosovražne težave brez izjeme z neusmiljeno ostrostjo postavte zatirala (niederbeugen) in — svesta si svojih dolžnosti do druge države polovice — bode svoje delovanje nepremakljivo in izključljivo ravnala po posebni državni naravi in pravi politični potrebi tukajšne države polovice. Vlada vé, da nima nobena nego avstrijska država večé dolžnosti zunanjemu svetu nasproti mirno se vesti, znotraj svobodnostno se razvijati in navskrižja poravnovati in enako čvrsto gojiti vsem narodom skupne državljanske koristi; kajti v tem obstaja nezginljiva vrednost te države za njene državljane, njena vzvišena pravno-človečanska misija za Evropo in njeno veliko obetanje za prihodnost. Ravno tako si je vlada tudi tega svesta, da nobena država od svojih gospodujočih političnih organov odločneje ne tirja, da jasno spoznavajo, kaj mora zahtevati državna celota in kaj njeni udje, in da ima voljo in polno moč dati postavam polno veljavo na vse strani. Avstrijska vlada torej spolnuje samo svojo najnaravnejšo (eigenste) nalogo in vso svojo dolžnost, ako brez skritih misli vsem opravičenim posebnostim odpre

široko polje, na katerem naj se svobodno razvijajo, a tudi na kvaro neobhodno potrebni državni edinosti nikakor ničivih (precäre) pogodb ne sklepa s separatizmom, naj se že zove tako ali tako, ter ne dovoljuje, da bi se divje razcvetalo pristransko poželjenje, ki bi v nevarnost spravljalo napredek in plodunosnost politične celokupnosti.

Obstoječe ustavno pravo, čegar veljavnost bi se ne mogla pretrgati (dessen continuität nicht unterbrochen werden könnte), da ne bi se javno pravno razmerje popolnoma zmedlo, je podlaga, na kateri vlada stoji. Na tej podlagi bode ustrezala vsem opravičenim tirjavam in dosledno pred vsem skušala s tem pospešiti spravo, da bode državne osnovne postavte, zlasti čl. XIX. drž. osnovnih postav o splošnih državljanskih pravicah, ki vsem narodnostim popolno ravnopravnost zagotavlja, popolnem izvrševala ne le po besedah, ampak tudi po njih duhu.

V vseh dotičnih vprašanjih so udje nove vlade že med seboj popolnoma složni o načelih in vseh bistvenih posameznostih. Vsled tega bode vlada sama inicijativo poprijela ter deželnim zborom in državnemu zboru predložila celo vrsto nasvetov, ki bodo namerali deželam ono mogoče razširjanje postavodajne in upravne avtonomije nakloniti, ki se dá strinjati z državno enotnostjo, ktera posamezne dežele same brani. Pri tem se bode tudi nasvetovala neposredna volitev iz vseh razredov deželnih zborov in tudi to, da se širše raztegne aktivno volilno pravo, kar se tako mnogokrat tirja.

Tudi gledé načél, po katerih se morajo posamezna resort-ministerstva upravljati, in gledé velikih nalóg, ki se imajo v vsacem teh ministerstev rešiti, so si udje sedanje vlade med seboj popolnem složni. Vlada vendar za zdaj o posameznostih noče še javno govoriti, ker hoče dejansko izvršiti, kar bi imelo v programu le vrednost obljube.

Velika je naloga, ktero so novi svétniki kronini prevzeli, in velike so težave, ki se tem nalogam protivijo. Tem težavam pa bodo nasproti stavili oni neupogljivi pogum in ono čvrsto upornost, ki izvira iz dobre vesti, jasne volje in integritéte javnega delovanja.

Onivedó, da se pri tem smejo zanašati na avstrijsko mišljenje živeče v milijonih in milijonih src, in oni sami bodo v dosezanje svojih visocih ciljev pravna sredstva vladne oblasti v vsej meri rabili in od vseh upravnih organov tirjali, da jih brezozirno in požrtovalno podpirajo.

Takemu sodelovanju vladnih organov, ustavnih zastopništev in skupnega prebivalstva se bode posrečilo, da se dokonča trdno in svobodno ustavno poslopje, v katerem se bodo kar najhitreje vsi narodi tikrajne državne polovice srečni in mirni zopet zbrali k veselemu in plodnosnemu državnemu delu.“ —

Rumunska in vzhodno vprašanje.

Svet se je dolgo tolažil z mislijo, da vzhodno vprašanje ne pride še tako hitro na dnevni red. Za to tolažilo ni imel druge podlage, kakor gorko željo, naj bi nova velika vojska zopet ne kalila svetovnega miru. Svet se bode zdaj menda motil. Kakor je vojska leta 1866 rodila vojsko leta 1870, tako bode slednja svojega naravnega dediča dobila v vojski leta 1871. Več kakor sto in petdeset let je že Rusija iskala prilike kakoršna se jej zdaj ponuja vsled splošnega evropskega položaja,

in nobenkrat se jej še ni ponudila tako ugodna. Francoska je potlačena, in v tem je odpravljena glavna ovira, ki se je povsod na pot stavila ruski politiki. Turški armadi je ruska povsod mnogo preležna in je to že večkrat dokazala. Angležka nima niti moči niti prave volje dejansko utikati se v vzhodno vprašanje in Avstrija si naj dvakrat premisli predno se loti vojske, v kateri bi samo Turka imela za zaveznika. Ko bi se Ruska s svojo armado zdaj napotila na pot v Carigrad, ne protivila bi se jej razen Turčije nobena vlast, ako ostane Avstrija neutralna, kar jej je na vse moči svetovati. Pač se sliši, da si evropska diplomacija prizadeva svojo kolonjsko vodo vreči v valovje, ki se zdaj na vzhodu peniti začenjajo, a diplomatični koraki nimajo nikdar zadostnega vspeha, k večjemu da dogodjaje za nekoliko zadržujejo, ako se je ktera vlast trdno namenila ta ali oni zaželeni cilj po vsaki ceni doseči.

Ko se je bil o svojem času Bismark odločil, da hoče severno-albingiške vojvodine združiti s Prusijo, iskal je prepira z Avstrijo; pogodba gasteinska je ta prepir za nekoliko trenutkov potolažila, a za vselej ga ni mogla odstraniti, ker omenjena pogodba onih dežel ni prepuščala Prusiji. Po kratkem odlašnji je prišla vojska, v kateri je Prusija svoje namene dosegla. Nekaj enacega se zdaj godi na vzhodu. Ruski vpljiv je v Bukareštu ustvaril položaj, kakoršnega dandenes tamkaj nahajamo. Knez Karl bode ravno tisti trenotek Bukarešto zapustil, ko se bode to zljubilo Gorčakovu. Ako Avstrija ali Turčija potem kaj proti obstoječim pogodbam počné, ima Rusija pravico vojsko začeti in druge obdolžiti, da so vojske krivi. Ako se Turčija in Avstrija vojske že naprej zbojite in se vestno ravnate po pogodbah, potem ima Rusija svoje Garibaldije, ki bodo za Rusko to storili, kar je Garibaldi storil za Viktorja Emanuela, ko je v smelem napadu kralja Franca napolitanskega pregnal ter njegove dežele združil z onimi, ktere je Piemont že imel v svoji oblasti. Turčija in Avstrija naj bodete dandenes smeli ali previdni, defenzivni ali ofenzivni, naj v konferencijah in kongresih skušate pridobiti si evropsko soglasje ali ne — ako hoče Rusija, in o tem nihče ne dvoji, orientalsko vprašanje sprožiti, potem je to vprašanje sproženo. Pač ima ljudi, ki mislijo, da se dá ta nevarnost še nekoliko odriniti. To bi se le tedaj moglo zgoditi, ko bi odlašanje Rusiji koristilo. A zdaj bi vsako odlašanje Rusiji škodovalo. Rusija vé, da more ta trenotek Prusiji zaupati, ker so pruske obljube in dolžnosti napram Rusiji še preнове, ker car Vilhelm še živi in ker so pruske armade vsled krvave vojske na Francoskem preveč oslabele, da bi bilo mogoče jih po sklenenem miru takoj peljati v novo vojsko. Le eno leto odlašati bi Rusiji bilo nevarno in torej bodemo še sami videli, da se bode kljubu željam miroljubnih narodov začela nadaljevati ona vojska, ki se je bila leta 1856 vsled peterburškega pomirja za nekoliko časa ustavila. — Tako o sedanjem položaji sodi Beustov novinar Warrens.

Dopisi.

R—n Iz Planine 6. febr. [Izv. dop.] — Beseda, ktero je tukajšni Sokol večeraj napravil v Vodnikov spomin, prekosila je vsakako naše pričakovanje. V krasno okinčanih sobanah, ktere je za ta večer g. Kovšca radovoljno prepustil Sokolu, sešlo se je okolo 7. ure večer še nad 100 oseb iz vseh stanov, med temi mnogo

ptujih dražih nam gostov; pogrešani bili so le bratje iz Ljubljane, katerih kljubu prijaznemu povabilu ni nikdo prišel, neoziraje se na to, kako pripravljen je bil naš Sokol, ustrezati raznim vabilom neglede na mnoge žrtve od svoje strani.

V skorej luksurijozno dekorirani sokolski društveni dvorani stala je podoba neumrlega pesnika prav okusno ovenčana. Program se je vršil v občno zadovoljnost zbrane občinstva in posebno moramo omeniti tehtnega slovesnega govora, kterege je imel g. Končnik, segal nam je v srce; govoril je z njemu lastno navdušenostjo v vsacem oziru izvrstno. Rudarska godba iz Idrije igrala je v občno pohvalo, dopadala je vsem, prikupila se je nam posebno. Po tomboli zasukal se je mladi svet, kajti med lepim spolom, kterege je bilo blizo 40 nazočega, videli smo mnogo plesaželjnih krasotic. ločili smo se še le ob 8. uri zjutraj vsi zadovoljni. Tako je tudi naš Sokol, ki se pri vsaci priliki vrlo in skorej znam reči, družim v izgled obnaša, primrno slavil prvega pesnika svojega naroda in želimo le, da bi krepko društvo tudi zanaprej vrlo napredovalo, iz celega srca želimo mu vsestransko dober uspeh.

Pri tej priliki moram izreči, da gre v prvi vrsti vsa čast in hvala g. Mir. Korenu, ki je, tako rekoč duša celega društva, z velikim trudom in žrtovalno radodarnostjo posebno pripomogel, da se je veselica v tako krasno okinčani sobani vršila v občno zadovoljnost, kakor tudi gg. Sokolcem vsem, ki so v vsacem oziru skrbeli, da se je zadovoljilo vsem. Slava tacemu društvu!

Iz Gorenjskega 5. jan. [Izv. dop.] Krivico bi delal vrlim Gorenjcem, ko bi trdil, da nimajo srca za slovensko reč; tajiti se pa vendar ne more, da ni pri nas še vse tako, kakor bi moralo in moglo biti. Naše c. k. uradnike so izključivo vse nemške, dopisujejo nam kljubu vsem bar. Konradovim zaukazom in obečanjem samo nemški, kakor da bi Gorenjska bila sredi Švabije, in še celo večina naših županij se boji slovenskega uradovanja, češ, c. k. okrajni poglavar bi nam utegnil nagajati, da bi nam večje davke pripisal itd. Iz ravno tega vzroka se bojé tudi posamezniki zahtevati od uradnij slovenskih dopisov. Da se temu v okom pride, je neogibno treba tabora na Gorenjskem. Ljudstvo naj se podučí, da ima v uradnijah na Slovenskem pravico samo prelepi naš slovenski jezik, da dela svojevoljna birokracija protipostavno, zatiraje naš jezik po uradih; ljudstvu naj se pove, da c. k. okr. poglavarji ne smejo davkov svojevoljno pripisovati ali odpisovati, in da se nikdo ne sme kaznovati po nobenem načinu, če postavno zahteva slovenske dopise, da, še celo kričati bi se ne smelo zavoljo tega nad ljudmi, kakor imajo navado c. k. okrajni paše. Zraven naj se pa tudi pové narodu, kako smešno in neumno da je nemško uradovanje po slovenskih županijah. Tako se bo strla glava

ošabni birokraciji in nemškutarenju po Slovenskem. Konečno moramo še hvalo izreči g. Miheljaču iz Radolice, da je sprožil misel tabora pri občnem zboru „Slovenije.“ Ljudstva se nadejamo več nego 15000.

Zdaj pa še eno. Jeza mora popasti človeka, ako pomisli na Podnartovsko postajo in njenih uradnikov odljudno ravnanje proti slov. kupčujočemu občinstvu. Vodstvo Rudolfove železnice je obljubilo, da bo skrbelo za to, da bodo njeni uradniki po Slovenskem znali tudi slovenski. Ali kako je poskrbelo? Nečem govoriti o drugih postajah, samo Podnartovske hočem omeniti. Tu je postajnik človek, ki ne ume ne besedice slovenske. Odpošiljatelj za blago je sicer rodom Slovenec (beli Kranjec), kakor pravijo, ali bolj zagriznenega nemškutarja, kot je ta uradniček, si človek ne more misliti. Če ga ne ogovoriš nemški, zareži nad teboj in ako si ga še tako uljudno nagovoril in ako si se mu še tako pobožno odkril. Če mu prineseš slovenski voznji list, ti ga vrže pod noge in včasih celo raztrga, kričeč: Das soll ein Schwein lesen — če je bilo tudi čedno, razločno in prav spisano, tako da vsako otroče 8 let staro lahko bere. Ako se pa še predrzneš pohlevno omeniti, da ima domači jezik na domači zemlji tudi veljavo, te začne zmerjati in psovati. To vse lahko dokažemo s pričami. To so uradniki Rudolfove železnice! Ako vodstvo res ne more dobiti slovenskega jezika zmožnih uradnikov, naj skrbi, da bo vsaj imelo uljudne ljudi pri svoji železnici. Od nas, ki z njo obujemo in jej dobiček dajemo, vendar ne more zahtevati, da bi se nemški učili celi okraji zavoljo dveh ali treh nemških ali nemškutarskih uradnikov, ali da bi svoje hlapce po nemških šolah nemščine se učit pošiljali. Sicer naj pa vodstvo pomisli, da je njemu samemu na korist, ako nje^{ovo} uradništvo uljudno postopa z občinstvom.

—m— **Iz Dunaja**, 6. febr. [Izv. dop.] Ko smo po novinah toliko čitali o letošnji zimi na Slovenskem, o velikem mrazu in strašnih zamétih po cestah, celó o lesicah in volkovih, kateri so po nektere kraje od gladi prihajali v vasí, nismo se na Dunaji mogli prečuditi razločku mej slovenski, zlasti kranjskim in tukajšnjim mrazom. Snega nismo imeli nikoli nad črevelj debelosti ni mraza nad 15 stopinj, a tudi to samo po noči. Najhujši mraz je bil okolo božiča, vendar ni trpel nad teden dni. Zdaj je vreme južno in naz že opominja pomladi. Dunajčanu se je letošnja zima zdela res tudi huda, ker je ni vajen, a vse drugače se je to zdelo posebno meni, ki sem živel po zimi od nekdanj v debelih snegovih.

O politiki Vam je težko pisati kaj tacega, česar bi ne zvedeli iz novin. Navadni Dunajčan se nikakor ne brani, ostati Avstrijan tudi v prihodnje ter zabavlja Prusu, da tako zatira Francoza; jezi se časi celó na Beusta, da se je Bismarku preponižno uklaunj; a vendar mu poleg vsega tega ni posebno bridko, da se je

pruski kralj pokril z nemškega cesarja krono, katero so toliko let nosili predniki naše vladarske rodovine. Prusov se skoraj bojé zopet na Dunaj. Bojé — to ni prava beseda, niti jih željno ne pričakujejo, a nádeja se jih vendar vse. Da bi kdo rekel: če pride Prus, takrat je treba napeti vse sile, da cesarstva ne uniči, kakor je uničil Francoze, — tega nikjer ne najdeš. Navadni Dunajčan je lahkoživek in drži se pravila: „ubi bene, ibi patria.“ Slabeje nam ne bode nego nam je zdaj! — to se ponavlja, kolikorokrat kdo hoče slišati. Ljudstvo se torej ne brani, ostati avstrijsko, niti ne želí si Prusa, kteremu se vendar ne bode ustavljalo, ako pride. Kar se tiče novin — razen malokterih — dalje mlajših profesorjev in dijakov nemškega rodú, sploh večine izobraženega, posebno mlajšega sveta, vneto je vse za Pruse, in to se o raznih prilikah pripoveduje tako brez okoliša, kakor bi se stvar razumela sama ob sebi. S kratka rečeno: Avstrije se trdno držati, bojevati se zánjo in otéti jo, ako pride vihar, ta misel je utonila mej vsemi raznimi vrstami dunajskega ljudstva. Vse pričakuje katastrofe, kakor se pričakuje smrt bolnikova, kterege so zdravniki izpisali.

Politični razgled.

Najvažnejši dogodek notranje politike je imenovanje novega ministerstva, katero je vsem strankam prišlo tako nepričakovano, da se še stranke prav ne morejo zavedati, pri čem so. Vsi dogodjaji pri sestavljanji novega ministerstva so se vedeli tako tajni držati, da dunajski in peštanski listi prej ničesa niso vedeli o vsem, predno niso brali cesarskih pisem v „Wien. Zeitg.“ Ustavoverna stranka je tako rekoč popolnoma pobita, kakor da bi jo bili s kropom poparili in z vsem aparatom svojega psovanja „ceter in mordio“ kriči nad novimi ministri. Vsa ustavoverna in nemška glorijska je proč in to po velikih nemških zmagah, po avstrijsko-nemškem prijateljstvu, po vseh visokoletečih nadah naših Nemcev, čijih ošabnost je bila toliko, da so zdaj po takim padežu skoraj prišli ob vso zavednost. Ne enemu novih ministrov ne pusté dobre dlake. Razumno, kajti nobeden ni prav ustavovernež, nobeden ne ud dunajskega parlamenta. Predsednik Hohenwart, rojen Kranjec, slovenskega in hrvatskega jezika popolnem zmážen, jim je klerikalec, ker na gorenjem Avstrijskem ni vseh duhovnov dal pobesiti; Holzgethan jim nikdar ni bil po volji, zdaj ga psujejo starega birokrata; kupčijski minister Schäffle je sicer Nmec, a pitajo ga s „Švabom,“ ki o naših notranjih zadevah ničesa ne vé, dasiravno so se pod ustavovernim ministerstvom in prej pod nemškimi vladami Nemci kar krdeloma v deželo inportirali in stavili na najviša mesta, Beust sam je bil iz Saksonije po njem pogubljen naravnost po-

Listek.

o turških Slavenih.

(Iz „izvestij geografiškega društva na Dunaji“ 1. 1870.)

(Konec.)

Turkofili ali turkoljubi, kateri pa so morebiti v vse drugo bolj zaljubljeni nego v turštvo samo, zidajo svoje lepe nadeje o prihodnosti Turkov v Evropi na železne ceste, ktere imajo Belgrad, Sofijo, Filipopol in Adrianopol s Carigradom vezati. Po železnicah bode po njih mislih nemška kultura neposredno iz Dunaja v Turčijo se izlivala ter ljudstva za nemške interese mamila in tako turštvu na noge pomagala. Ali tudi ta račun se bode turkofilom bolj nego kateri drugi zmedel. Bog daj kmalu železnic! Po njih se bode tudi narodna ideja, posebno pa slavenska v Turčijo po gladki cesti uvažala, kakor so tudi naši narodnosti in hrvatski železnice najbolj v korist, ker oba naroda vežejo in zamenjanje nju duševnih in telesnih izdelkov posredujejo; brez železnic ideja jugoslavenstva ne bi bila še do one telesnosti prišla, v kakoršni že je. Ravno večje občenje zapadnih in vzhodnih Slavenov bode k oživljenju turških Slaevnov pripomoglo in tako tudi dostojnost človeštva in prave civilizacije izpod

turških kopit na čestni prestol povzdigovalo. K sreči pojde najimenitnejša železnica v Carigrad skoz čisto slavenske krajine, ker se pod južnim podnožjem bolgarskega Balkana ima viti. Tako je tudi v trgovinskem oziru ta črta Slavenom najugodnejša, ker prvič najimenitnejšo deželo, srbsko kneževino, z drugimi Slaveni, namreč z marljivimi in zgodovinsko tako kakor etnografično gotovo najimenitnejšimi Bolgari veže, in drugič, ker se ta črta roparskih južnih in jugozapadnih narodnosti n. pr. Arnautov, Cincarov in Grekov izogiblje. Kako imenitnost bode ta črta za svetovno trgovino in za veliko politiko imela, to v jako zanimivih — se vé da v turškofilskih — načrtih kratko popisuje Hauslabovo večje pero v „Izvestijh“ VI. pod naslovom: „Politična važnost turških železnic.“

Pri tej priložnosti bodi omenjeno, kako sodijo tujci o Bolgarih. Že gore je bilo iz nekega angleškega pisatelja omenjeno, da se njemu vidijo Bolgari jako mirni in delavni in obrtni. Ravno to lastnost bolgarskega naroda zasmehujejo drugi potniki, kterim se Bolgarin vidi suženjskega duha in pravo nasprotje divjemu in samosvestemu Arnavtu. To je ravno ona nevarna lastnost vseh slavenskih plemén, da so premeški, premiroljubni, prepohlevni in preponižni. Oni bi lahko v vseh umetnostih mirú neskončne vspehe do-

segli; ali navadno bivajo med nemirnimi, gospodujočimi in prevzetnimi sosedi, kterim se s silo ne vedó ubraniti. Tujci, ki Slavene opazujejo, dobro poznavaajo to našo slabost in jo sebi v korist upotrebljujejo.

Kako različno se turški glavarji (kamaikami) in uradniki proti Bolgarinu in proti Arnavtu obnašajo! Bolgarina, pravi neki potopisec, malo da ne Turki v plug vprezajo in ga kakor suznja z biči tepó; pred Arnavti pa se poklanjajo do zemljice črne, samo da imajo mir z njimi. (Gl. Izv. IX. str. 390—91). Da so Bolgarje in Slavene turški za blagost samouprave in samostojnosti jako sposobni, to je zgodovina našega stotetja že dokazala. Srbin si je v nevarnostih in pogibeljih, pretivših mu od dunajske in carigradske vlade, rešil samostojnost, in državo si osnoval, ktera v vsem veselo in krepko napreduje. Bolgarin nikakor molčé ne prenaša svojega gnjetenja in jarma, kateri mu Turek in fanarijot nalagata. Vedne ustaje v zabalkanskih selih in mestih so znamenja ne samo tlečega upora, temveč tudi še živega narodnega samosvestja. Tudi srbski prebivalec Bosne in Hercegovine, tlačena in bezpravna „raja“ (t. j. čreda), se s ponosom in Turčinu v togoto svojih kraljev spominja pridevaje si častno ime „Srblija“, kar mu Turčin prepoveduje. Le toplega, ugodnega vetriča je treba, da se ta turški led

klican na ministersko mesto z nalogo „Slavene pritisniti ob steno.“ O deželobrambovskem ministru Scholl-u ustavoverneži še niso mogli nič zvedeti, nego da je navdušen za utrjevanje, in v tej stroki jako zveden in tudi to mu štejejo v greh moške, ki bi denes raje videli pasti granico med Avstrijo in Nemčijo nego jutri. Pa z vsemi temi bi se še sprijaznili, ker jih vsaj smejo Nemce imenovati. Ali da je pravosodni minister Habietinek rodom in po mišljenju Čeh, to je preveč za pošteno nemško srce v Avstriji. Tu vse nič ne pomaga, da je Habietinek izvrsten in v strokovnjaških krogih visoko čislani pravnik — Čeh je in torej: križaj, križaj ga! In še na to bi pozabili. Nikakor pa cesarju ne morejo odpustiti, da je narodnjaka Čeha Jirečka, zeta Šafařikovega imenoval za ministra uka in prosvete. Ustavoverneži čisto dobro čutijo, da se bile ravno šole tisto tvorilce, kjer se je za nemštvo največ storilo, in slavenstvu največ škodovalo, in da bi utegnili ti časi zdaj biti pri kraju. Celo mnogo zaničevana ministra Petrinó in Widdman sta zdaj na enkrat v čast prišla pri Nemcih, ki uvidajo in javno priznavajo, da jih zdaj čaka huda in dolga borba. Že to ustavoverno hudovanje nam je naravno znamenje, da se imamo kolikor toliko mi do zdaj tlačeni Slaveni nadejati boljših časov. Prezgodaj bi bilo že zdaj izrekati svoje mnenje o novem ministerstvu. Ko bi se bil sedanji program proglasil in izvrševati začel leta 1861, gotovo bi bil obrodil mnogo sadu. Zdaj je veliko vprašanje, ali politična in narodna nasprotja niso že preveč dorastla, da bi se še dalo pomagati. Nam Slovencem, tolikokrat zaupnim in tolikokrat goljufanim, je treba ostati rezerviranim, dokler nam vlada svojega programa obširneje ne razvije, dokler nam obljub ne potrdi z dejanji. Ako bo ministerstvo v istini razvijalo avstrijski program, sme računati na Slovence; dokler pa se tega ne prepričamo, gledamo brez nad, pa tudi brez strahu v prihodnost; zgubiti nimamo nič; ako se nam kaj dobrega dá, bomo to vzeli brez predjudica za prihodnost. Vsakako pa nas veseli, da se nismo varali s svojimi mislimi, ki smo jih izrekli v svojem zadnjem uvodnem članku.

Vsled cesarske amnestije dne 7. t. m. je vsem civilnim osebam, ki so bile v Cislajtaniji do tega dne po §§. 58, 60, 61, 63, 64, 65, 300 in 302 kaz. zak., potem po člankih I do V postave od 17. dec. 1862 in iz političnih vzrokov po §§. 68, 69, 73, 76, 78, 81, 279 do 284, 312 in 314 kaz. zak. ali zbog pregreška v tisku in zanemarjenja dolžne skrbljivosti, kaznovane, izrečeno popolno pomiloščenje. Vse že prisojene kazni z vsemi nasledki neizvzemši zgubokavcij, kjer se še ni vplačala, se odpusté. Če je katera teh oseb tudi zbog zločinstva ali pogreška druge vrste obsojena, odloči naj viša sodnija, koliko se ji kazni olajša. Izvzete od tega pomiloščenja so le osebe, ktere so razen gori omenjenih dejanj tudi kako hudodelstvo

začne tajati. Ni li sramota za vso Evropo, da trpi tako sužnost v Turčiji? Za črne sužnje v Georgiji, Karolini, Lujziani i. t. d. so se vsi filantropi z besedo in nekteri z mečem poganjali; Nemci so severni vladi združenih držav najboljši vojake in rodoljube na pomoč pošiljali; ves izobraženi svet je vsaj videzno vzkliknil veselja, ko je južna ameriška armada pobita, spehana in onemogla Grantu se udala, ter je tako pošten; inteligentni, tibi „zamorec“ svoje sužnosti bil rešen. Ali tu za mejami naše države, tako rekoč pred pragom naše monarhije stokajo še zdaj v turških sponah nam sorodni, obdarovani, vrli in blagi bratje jugoslavenski! Divjosti, s katero se diki Arnavt, so klanjajo ti kulturaši; Slavena pa ker je miroljuben, z uogami tep-tajo, in če se potoži, če kliče človeško pravico na pomoč, pitajo ga z izdajalcem, puntarjem, surovežem. „Na kol ž njim!“ je nekterih „omikanih“ potpisnikov edina beseda o Slavenu. Čas je, da se v vsakem Slavenu vzbudi jeza in togota; da vsaki, komur je dano svobodnejši vzduh dihati, globoko v svojem srcu začuti sramoto, ktera se godi njegovemu bratu v Turčiji, in da z denarjem, besedo, tiskom, in če je treba z orožjem brani njih človeške pravice in jih pomaga suženjstva rešiti. Za svobodo naših bratov, za slavensko svobodo je dolžen vsaki Slaven po svoji moči pomagati. Tu

iz dobičkarije ali proti javni pravni zakrivile; deželni brambovci, dopustniki in rezervisti gledé prestopkov, ki spadajo pod vojaško kompetenco.

Pariška vlada za narodno obrambo je srečno odstranila nevarnost, da bi se poleg nje ustanovila še druga vlada pod vodstvom Gambette. Petero vladnih udov, ki so iz Pariza šli v Bordeaux mir delat, so Gambetto iz vladne vlužbe odpravili, drugi pravijo, da je mož konečno sam odstopil, so preklicali Gambettine volilne oklice in volilo se bo po pariških dekretih 28. januarja tako, da se ne bode nikomur kratila volilna pravica. Volitve v Parizu so se preložile na 8. februar, da tako dobodo volilci več prilike pogovoriti se med seboj. Prefekti opominjajo ljudstvo, naj voli za republiko in v smislu sedanje vlade in naj ne poslušajo mož, ki jim nemo-goče stvari obetajo. Po telegramih iz Berolina je republikanska stranka najbolj delavna in ima baje tudi največ upanja, da pri volitvah zmaga. „Times“ misli, da pa je republika v Gambettinem smislu ravno tako nemogoča, kakor staro cesarstvo in svetuje republiko s predsednikom princem Aumale-om, ki bi se moral odpovedati vsem tirjatvam do prestola.

Razne stvari.

* (O novem ministerstvu.) Ministerski predsednik in minister notranjih zadev grof Karel Hohenwart (Gerlachstein) je rojen 12. febr. 1824 na Kranjskem in je zmožen slovenskega jezika. Služboval je do sedaj na Reki, na Tirolih v Tridentu, na Koroškem in slednji čas kot namestnik na gorenjo-Avstrijskem. Poroča se o njem, da je odločen in posebno nadarjen državnik. — Minister pravosodja dr. Karel Habietinek je rojen 2. marca 1830 v Pragi, sin tamošnjega učitelja. Šolal se je v Pragi in postal doktor l. 1855. Bil je pozneje prefekt na Terezijanišči na Dunaji, potem odvetnik v Pragi in profesor na vseučilišči Praškem, od koder se je l. 1868 na Dunajsko vseučilišče preselil na mesto umrlega profesorja Haimera. On je spisovatelj na pravniškem polju in po rodu in po mišljenju — Čeh. Kupčijski minister dr. Albert Eberhard Friedrich Schaeffle znani „nationalökonom“ je rojen 24. febr. 1831 na Virtemberskem in je še le pred dvema leti prišel na Dunajsko vseučilišče kot profesor. Spisal je že mnogo in čisto navajanih narodno-gospodarskih del, tudi je bil v svoji domovini že poslanec. Minitar uka in prosvete dr. Josef Jireček je rojen 9. oktobra 1825 v Visoki miti (Hohenmaut) na Českem in je bil dosedaj pri ministerstvu svetovalec. On je brat českega spisovatelja Hermenegilda Jirečka, zet Šafařikov, in Čeh z dušo in telesom. Poznan je v českem slovstvu po mnogih spisih, zlasti pa kot zagovornik kraljedvorskega rokopisa. Minister deželne obrambe Heinrich pl.

gre za čast, tu gre za človeštvo, tu gre za pravo izobraženost!

Ker sem gore o železnicah turških govoril, naj tu glavnih črt omenim, po katerih se zdaj tam železnice delajo. Ozirom na sueški preriv bil bi najkrajši pot za blago do Dunaja in v sredino Evrope čez Solún (Saloniki). Od Soluna bi železnica šla čez Ŭsküb, in potem ali na levo čez Novi-Bazar, Sarajevo v Brod (nasproti Gradiški), ali pa na desno po dolini bolgarske Morave v Belgrad. Ta črta bi bila za Avstrijo važnejša, nego za Turčijo samo. Druga črta bi bila ona iz Carigrada v Belgrad, ali kako jo nekteri — Srbom neprijazni — nasvetujejo, čez Sofijo, Ŭsküb, Novi-Bazar v Brod in s stransko črto v Belgrad. Ne verujemo, da bi Srbi hoteli tega molče dopustiti. Tretja črta bi šla iz Enosa ali bolje iz Makri-ja v Burgas (čez Adrianopolj). Še ena železnična proga se namerja, iz Skodra čez Ŭsküb v Burgas; ta postranska črta bi jadransko morje s črnim vezala. Glavne črte iz Carigrada ali v Belgrad ali v Brod se že zidajo in so zmerjene do Sofije. Projektirane črte imajo v 5 letih zgotovljene biti. (Gl. Izv. X. 440 in 448.)

Toliko opazk o Turčiji; ta dežela je dostojna naše največe in najskrbnejše pozornosti.

V Mariboru konec januarja.

Scholl, je najbolj nepoznana oseba, pa baje v svoji struki izvrsten, zlasti mojster v utrdjivanji. Njegovo politično mišljenje se ne pozna.

* (Imenovanje.) Njegovo veličastvo je imenovalo rednega profesorja kanoniškega in rimskega prava na graškem vseučilišči g. dr. Friedr. Beroh. Maassen-a za rednega profesorja imenovanih predmetov na vseučilišči dunajskem,

* (Prejšnji minister Stremayr) se je že poslovil od svojih uradnikov. Zopet je imenovan za dvornega svetovalca pri najviši sodniji. Sekcijski predstojnik v ministerstvu za uk in prosveto pl. Čedik, ki si je že dolgo obetal, da mu to ministerstvo še enkrat pride v last, je zdaj iz službe izstopil, v kateri ga niso niti trenotek zadržavali hoteli.

* (Nemška ropoljubnost.) Švedski list „Aftonbladet“ posnema iz družega švedskega lista namreč „Goetheborgs-Posten“ neki dopis, v katerem se pripoveduje, ka je pruski tajni svetnik P. švedskemu potniku razlagal, da je Pruski izvrstna luka Karlskrona neobhodno potrebna za brodovje na baltičkem morji. Če je Švedska ne da za odškodnino dobre volje, se jej bi siloma vzela. Dalje so pruski inženirji na Bleking-skem bregu pregledovali tir vode in svet z izgovorom, ka nadzorujejo, kako se kamnje nalaga in izklada. Kakor hitro bo francosko brodovje v pruski lasti, se bodo prikazali ti tajni nameni na svetlo in Švedska bo le odvisna država, njeni kralj pa pruski „Civilgouverneur.“ Nemci v Malmö naseljeni imajo shode, v katerih računijo, koliko jih je in koliko posestva je že v njih rokah. Vsak naseljeni Nемец je ogleduh, nevaren državi. Naj se tedaj napravi postava, sklepa dopisnik, da si tuji posestva ne smejo prilastiti. Kaj pa pravi Tagblatt k temu? Bo li še trdil, da samo mi Slovenci strahove vidimo? Razvidno je, da je Pruska nenasitljiva in da Nemcem ne služi drugo pravo, kakor njih „faustrecht.“ Zbog tega jih pa tudi že vse črti, kakor šurka v župi.

* (Kupčijsko ministerstvo) je zopet potrdilo volitev g. V. C. Supana za predsednika in J. N. Horaka za podpredsednika kupčijske in obrtnijske kamore kranjske.

* (Iz Šentpetra) pod sv. gorami na Štirnškem se nam piše: denes 3. febr. smo imeli pri nas volitev občinskega predstojnika in svetovalcev. Za župana je kljubu mnogemu nasprotovanju izvoljen iskren rodoljub Janez Stadler, veliki posestnik; za srenjske svetovalce pa ti-le pošteni Slovenci: Franc Kacjan, Matija Jazbec, Franc Uršič. Slava vrlim rodoljubom!

* (Iz Metlike.) Na čast „Vodniku“ zbralo se je 2. febr. večer pri g. Frlanu obilno društvo — na čelu župan g. Hes, okolo njega mestni odborniki in drugi meščani — in zložilo med govori in petjem za spomenik večne pameti vrednega pesnika Vodnika 23 fr. 33 nov., kateri znesek se je poslal v Ljubljano na dotično mesto.

* (Iz Idrije se nam piše:) Naša čitalnica je bila napravila 2. sveč, v spomin slavnega Vodnika prav lepo besedo, k kateri se je bilo zbralo prav veliko odličnega občinstva. Besedo je pričel čvrst naroden mladenič iz Črnega vrha s slavnostnim govorom, ki ga je sam prav krasno in umno sestavil in v katerem je izrazil svojo gorečo ljubezen do naroda, svojo lepo sposobnost za slovensko spisovanje, a tudi dragi biser svoje poetične žile. Deklamacija na Vodnika je s živim, umnim prednašanjem bila sprejeta tudi z občuo pohvalo. Igra: „Slep ni lep“ je zbudila mnogo smeha in zadovoljnosti; igralci mladi so svoje naloge hvalevredno rešili. Po besedi je bil ples, ki je trajal v pozno moč. Splošna misel je, da je tudi naša čitalnica vredno praznovala spomin neumrlega pesnika. —

rn— (Za maške rado), ktero napravi telovadsko društvo „Sokol“ pustni torek v čitalnični dvorani ljubljanski, se delajo marljivo potrebne priprave, da se bode mogla vrstiti prednicam. Odbor bo razposlal še ta teden posebna vabila vsem udom „Sokola“, dramatičnega društva in čitalnice. Okusno napravljena znamenja pridejo kmalu iz Prage. Skrbi se dostojno za okinčanje čitalnične dvorane in tudi za šaljive grupe in zборе,

keri naj bi tudi letos povzdignili slavnoznano veselico. Ker bo vse to in pa godba itd. prizadjalo mnogo stroškov, zato se je odločila primerna vstopnina. Nadejati se je, da ohrani sokolska maškerada tudi letos svojo slavo.

—r.— (Lumpaci-Vagabund) v slovenski obliki je stopil 5. febr. v ljubljanskem gledališču prvi-krat na deske, ki pomenijo svet. Gledališče je bilo prepolno, razprodano, več sto ljudi ni več dobilo prostora in v ložah se je gnetilo po 6 do 7 oseb. Predstava je bila dobra, zlasti se je odlikoval gospod Nolli kot čevljar „kaefra“ ter si pridobil z igro in petjem vihrno priznanje, zlasti po kupletih, v katerih se domače razmere satirično bičajo. Gosp. Jeločnik in gosp. Šušteršič kot krojač „klobčič“ sta mu primerno pomagala. Izmed gospodičin gre omeniti gosp. Brusovo in Neugebauer-ovo, ki sta, kakor vsigdar, bili na svojem mestu. Gospa Odi naj bi se pomujala malo bolj čisto in razločno izrekat, kajti v partèru se ni besedica razumela, da ne govorimo o galeriji. Skupno igranje je šlo prav gladko, zbor in godba sta bila dovoljna. Želeti bi bilo, da se ta igra še tekoči predpust ponovi. —

* („Slovenskega Pravnika“) tretjo in četrto številko odlikuje sledeči raznovrstni zadržaj: Odvetništvo. — O porabi (dalje). — Hudodelstvo težke telesne poškodbe (dalje). — Ako kupec neče prevzeti naročenega blaga, nima prodalec pravice precej tožiti za kupnino, marveč mora najprej na prejem robe in še le po tem na platež kupnine tožiti. — Kdaj se sme vknjižba lastnine dovoliti, ako je na zemljišči vknjižena predkupna pravica. — Namesto tožbe na tožbino povrato je vgovor razsojene pravde dopuščen. — Kdor je več tatvin kriv in je le eno popolnoma vrnil, nima za to tatvino pravice nekaznivosti. — Pristojnost upravne oblasti pri razsojevanju terjatve za odškodovanje proti občinskim zastopnikom. — Polnoleten nima pravice zahtevati izrečenja ničnosti proti njemu v maloletnosti storjenih sodnijskih dejanj. — Redka prikazen.

— Varstveni račun. — Ponovljena prošnja do slavnega c. k. denarstvenega vodstva v Ljubljani. — Črtice.

* (G. deželni poslanec dr. Lavrič) je dobil od mladih Slovencev na Dunaji živečih zaupnico, v kateri se mu zahvaljujejo za njegovo krepko zagovarjanje slovenskih pravic. Zaupnica šteje 60 podpisov. Isto tako je dobil zaupnico s 72 podpisi iz ajdovskega okraja. Slednja izreka zahvalo in zaupanje tudi dr. Žigonu in Matiji Doljaku.

* (Žalostno znamenje.) Kako slabo še nas svet umeva srenjsko avtonomijo, daje nam dokaz zopet dolg dopis iz Čepovana na Goriškem, ki pripoveduje o nepostavnostih in samovoljnostih pri ondotni volitvi srenjskega zastopa. Volilo se je tako, da je mnogo volilcev vložilo pri c. k. namestnji v Trstu oster protest proti volitvi. Žalostno je posebno to, da nepostavnosti v tem slučaju niso izhajale od kacega birokrata, ampak od gospodovanja željnih srenjčanov samih.

* („Naprej“) politično društvo v Šmarji ima v nedeljo, 12. februarja, ob 5ih popoldne svoj III. občni zbor. Dnevni red: 1) Posvetovanje o šolski postavi; 2) Podučljivi govor o potrebi vpeljave slovenskega jezika v vse šole na Slovenskem; 3) Posvetovanje o načrtu postave za občine in okrajne občine. — Po občnem zboru je veselica. Odbor.

* (Dragocen prstan.) Znano je, da ima človeška kri v sebi nekoliko železa. To je imenitni francoski kemik Orsila porabil v znak posebne galanterije svoji ženi nasproti. Dal si je namreč kri puščati in sicer večkrat ter je iz nje železo izločil in to tako dolgo, da je mogel narediti lep železen prstan za svojo lepo ženo. Gotovo še nobena kraljica ni nosila tako dragocenega prstana.

* (Duhovske spremembe) v goriški nadškofiji: G. Iv. Flap biva kot doktorand bogoslovja na Dunaji. — Umrli so: G. Pavel Vončina, duhoven v pokoji; O. Emanuel Sidovšek, kapucin v ip. Križu; g. France Visintin, namestni vodja na sv. Gori. R. I. P.

Jemljem si čast p. n. občinstvu naznanjati, da sem svojo

„Materi božji pomočnici“
v Mariboru

Grško predmestje št. 1. v Kriehuberjevi hiši 2. februarja 1871 odprl.

Lekarnico sem z frišnimi zdravili najbolje in bogato oskrbel; vselej si bom prizadeval, da posebno skrbim za odlične zdravilne snovi, kakor tudi za dobro pripravljavanje, ter da ustrezam vsem tirjavim lekarskega novejšega časa. Upam, da si bom s tem pridobil stalno zadovoljnost in polno zaupanje častitega občinstva in gospodov zdravnikov in da si obeje ohranim za vso prihodnost.

Priporočaje se obilnim naročilom, spoštljivo se podpisujem (2)

A. W. König,
magister farmacije in apotekar.

En komi in en praktikant

popolnem zmožen slovenskega jezika se v službo sprejema v specerijsko, materijalno in barvarsko kupčijo

M. Berdajs-a
v Mariboru.

(1)

Oznanilo.

S prvim februarjem 1871 spreneha vsaka zveza z bivšim uradnikom „Slavije“ g. Jan. Jerebom in banko „Slavijo.“

Glavni zastop vzajemno zavarovalne praške banke „SLAVIJA“ v Ljubljani.

! Senzacija !

(13)

Amerikanski patent.

Kdo si ne želi lepih, zdravih zob? Samo z novimi električnimi kavčukastimi krtačami za zobe (brez ščetin) jih je mogoče dobiti. Te najnovejše krtačice, o katerih govori na tisoče spričeval in pohval, so popolnoma izdelane iz kavčuka in imajo namesto ščetin — kavčukasta žela, ki morejo segati v najdrobnejše votline zob in odpraviti, kar se je škodljivega nabralo. Kavčuk ima v sebi električno moč, ki se po ribanji zbudi, in tako se zgodi, da se vsled ribanja zob ne očisti samo, ampak da se tudi polira in zabrani proti khranju. Te krtačice naj bi se po zdravniških sodbah rabile pri najmlajih otrocih, da se pride zobnim boleznim v okom. Razen teh dobrot se te krtačice skoraj ne dadé uničiti in se lahko ena krtača rabi celo leto. Ena taka velja samo 90 kr.

1 gold. en parni stroj (Dampf-Apparat.)

za čiščenje škodljivega zraka.

Parni kotel tega aparata se napolni s čistilno vonjavo za to odločeno, potem se razgreje na spiritalni lampici aparatu prideti, vsled tega se razvije hlap in oprostijo največ soto v malih minutah vsacega škodljivega ali neprijetnega zraka ter jo napolni s prijetno vonjavo. Neobhodno potrebno za bolnišnice, šole, urade, delavnice, stanovanja, kakor tudi za salone. Ta mašina je iz zlatega bronza prav čedno izdelana, da more veljati kot zaljšalo. En stroj velja 1 f. Steklica čistilne vonjave s potrebnim špiritom 50 kr. — (Zadostuje za 50krat).

Elektro-galvanični prstani,

jako važna, za vsacega potrebna iznajdba.

Najviše medicinične kapacitete so dognale, da je galvanizem dobrodejen proti niže zaznamovanim boleznim. Po napotilu imenitnega pariškega zdravnika so se prstani vsake večine iz novega zlata napravili z ułożenim elektromagnetnim dratom, ki ima gotovi učinek vbranjevanja in zdravit vse protinske, reumatične in bolezni na živcih itd. Tak gladek prstan velja samo 90 kr., zdravniki ga priporočajo nositi.

Najnovejša iznajdba.

Srajčna gumbice za našiti iz pravega 18lotnega srebra. S to iznajdbo se je dosegel vrhunec v tem artikelnju, kajti združuje eleganco z varčnostjo. Če se preračuni, da taka gumba skoraj vekomaj traja in da se lahko z nerabljivih srajc odreže in na nove prišije, a obdrži ven-

dar staro vrednost, med tem ko se druge kakoršnekoli gumbe v perilu, pri likanju, munganji ali tudi nošenji prehitro končajo. Vsacemu ducendu je prideto pismo, ki garantuje za najbolje srebro in zlato. Cena je zato tako nizka, da se more ta artikelj hitro udomačiti v vsako hišo. 1 ducend najlepše guillouchiranih srebrnih 35 kr., gladkih 70 kr.

Zanimljiv peresni ročnik. (Federhalter.)

Ko je Nj. V. cesar Napoleon III. pisal delo Julius Cezar, je naročil, naj mu eden najurnejših mehanikarjev po njegovem lastnem napotilu napravi peresni ročnik, da se v okom pride sitnemu namakanju in da sploh postane pri pisanju pogrešljivo vsako drugo orodje. Naročilo se je izvršilo i. s. kar najsijajnije, že v 8 dneh se je N. V. ročnik izročil. G. Gilbert Rochee je idejo še zboljšal in je za to izvrstno delo dobil 50 napoleonov, ker je nad vse nade namenu odgovarjalo. Mene je izdatelj še le zdaj opomnil na to iznajdbo in jaz sem vsled tega prevzel edino zalogo za avstr. ogr. monarhijo. Ta peresni ročnik je iz finega kineškega srebra, zapirljiv, konstrukcija je taka, da se lahko piše od rane do mraka brez vsake ovire in da se lahko po potrebi uravna, kako naj črnijo teče. Oblika je elegantna in za vsako roko rabljiva, torej se sme vsakemu priporočati a posebno potnikom, uradnikom, pisarnam, doktorjem, učencem. En ročnik velja 1 f. 1. ducend Napoleonovih peres 15 kr.

Havanska vonjava. (Havana-Bouquet.)

Za 1½ kr. cigara 30 kr. vredna; namreč najcenejša cigara se da s pomočjo havanske vonjave spremeniti v pravo Havanko. Ta čisto novo vpeljana originalna esenca se dela iz korenine in grmovja pravega zapadno-indijskega tabakovega zelišča. Ako se slaba cigara z njo namoči, odpravi se njen duh in se zameni za lepo vonjavo izvrstnih Havank. Steklica zadostuje za 500 cigar, velja 1 f. 50 kr.

Zmaga vednosti.

Naposled se je enemu najimenitnejših ločbarjev posrečilo iznajti sredstvo, katero so desetletja največ kapacitete na polji kozmetike zastojni iskali. Preservativ proti slabi sapi (athempræservativ) mahoma odpravi vsako slabdišečo sapo, naj izhaja iz slabih zob ali iz drugih bolezni, ker tudi zobno meso zdravo ohrani in tako zobe vtrjuje. Prav priporočla se kadilecem, ker se more zaostali tabakovi duh mahoma zameniti za prijetno, dobrodejno in ohlajajočo aromo, tudi kot toaletski predmet nepogrešljiv; ako se zjutraj s to esenco usta enkrat speró, ostane prijetni duh ves dan. V svojem učinku je ta esenca razločna od vseh

drugih, ker je čisto nova, od nobenega drugega še ne znajdena kemična procedura, od visokih znanstvenih osebnosti preskušena in za izvrstno izrečena. Steklica z napotilom 90 kr.

Dežni plašči.

iz nepremočljivega, nerazstegljivega blaga brez šiva, anglež izdelak; ta plašč je tako izdelan, da ga je moč nositi tudi pri najlepšem vremenu, ker je na drugi strani podoben najlepši površni suknji. En plašč velja 10 f. 50 kr.

V brambo osebe in imenja

je neobhodno potrebno imeti dobro orožje; to so najboljšani Lefauchaux-revolverji s zavarovalno zaporico, dvojnimi kolenjem in 6 risanimi cevi, s katerimi je mogoče v eni minuti škrat vstreljiti, to je že orožje, da ga ni več tacega.

1 revolver 7 millimeter f. 13. — 100 patron f. 3.50
1 " 9 " " 15. 100 " " 4.—
1 " 12 " " 17. 100 " " 4.50

Žepni samokresi, fino damascirani, enocevni po 1 f. 20 kr., dvocevni po 2 f. 40 kr.

Varovalec življenja ali ubijalec. To iz litega železa delano orožje se najbolje priporočla napadenim v lastno brambo, ker ima napadeni zarad oblike veliko moč v rokah in je oblika taka, da se da orožje vedno v žepu nositi; po 65 kr.

Dobrota.

se je skazala vsacemu sesajočemu otroku z izboljšanim novopatentirane sesalnice, ki nepotrebno dela vsako dojnico (mnogo rečeno!) Otrok se more rediti sedé, leže in celo v spanji, in sicer ravno tako, kakor da bi ga mati dojila, namreč brez vsega truda. Je dokazov dovolj, da otroci, ki so jih dojnice dojile, niso imeli zdravja in moči in da so še le kasneje s pomočjo omenjene sesavnice začeli razcvetati, kar je lahko umljivo, kajti kolikokrat je treba iskati drugo dojnico, predno dobi otrok primerno mu hrano. Le matere vedó ceniti vrednost te iznajdbe. Velja 60 kr., najfineje izdelana 90 kr.

Najnovejša kirurģična iznajdba!

Angleška samoklistira s sikalnico, rabljiva pri otrocih in odraslih; celo oslabiljene osebe jo morejo brez napenjanja sami na sebi rabiti in se da klistira po potrebi močno ali malo napolniti. Tega orodja naj bi ne manjkalo v nobeni hiši. Po 3 f.

Omenjene reči so v avstrijski monarhiji edino in samo pri podpisani zalogi dobiti.

A. Friedmann na Dunaji, Praterstrasse Nr. 26.